

indeks

PISMO POLITECHNIKI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Nr 25

Rok IV

Kielce

Listopad 1995

O Bibliotece Głównej Politechniki Świętokrzyskiej czyt. na str. 8 – 10

W NUMERZE

II FUNDUSZ IM. MARII
SKŁODOWSKIEJ-CURIE

POSIEDZENIE SENATU

NAUCZYCIELE
AKADEMICCY
W OCZACH STUDENTÓW

NAGRODY NOBLA

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
POLITECHNIKI
ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

WYDAWNICTWO PŚK
POLECA

NOWE WŁADZE ZNP

"JESIEŃ
Z ZARZĄDANIEM"

BOBRY
NA KIELECCZYŹNIE

LASERY
ZDOBYWAJĄ MEDYCYNĘ

SYMPOZJUM
METROLOGÓW

EVITA
ZAWSZE W MODZIE

LISTY Z OSNABRUECK

- Czuję się jak kierowca "porsche" tkwiący w korku...

Na zaproszenie prodziekana kierunku Zarządzanie i Marketing prof. dr. hab. inż. Andrzeja Szplita, 18 października br. ze studentami Politechniki Świętokrzyskiej spotkał się wicepremier Grzegorz Kołodko. Minister finansów wygłosił wykład nt. "Dylematy realizacyjne strategii dla Polski".

Program gospodarczy "Strategia dla Polski" oparty jest na doświadczeniach niektórych państw Ameryki Łacińskiej i Dalekiego Wschodu, które ostatnio osiągnęły duże sukcesy gospodarcze, np. Chile czy Malesja. - Nie jest ważne, czy jesteśmy w Polsce, na Filipinach, czy jeszcze gdzieś indziej. Ekonomia wszędzie jest jedna - problemy stwarza polityka (politycy). - Czuję się jak kierowca "porsche" tkwiący w korku. Teoretycznie mógłbym pędzić 280 km na godzinę, a w rzeczywistości jadę 30 km na godzinę. Polityka uniemożliwia mi jako ekonomiiście rozwinięcie skrzydeł - mówił na spotkaniu ze studentami wicepremier Grzegorz Kołodko.

Zdaniem ministra finansów Polska jest dziś gwiazdą wśród gospodarek Europy Wschodniej. Aby ten stan utrzymać, należy wdrażać w życie "Strategię dla Pol-

ski", ponieważ program ten jest według Grzegorza Kołodki wizją, a nie iluzją rozwoju gospodarczego Polski. Mamy w tej chwili bardzo duże tempo wzrostu gospodarczego, ma on wynieść w tym roku 6,5 - 7% produktu krajowego brutto. Polski system podatkowy prof. Kołodko porównał do sera szwajcarskiego, składającego się głównie z dziur. Kolejne ulgi oznaczają kolejne luki w budżecie. Mówił też o powszechnych wyobrażeniach o biedzie wśród emerytów i rencistów. Stwierdził, że tylko 15 proc. emerytów i rencistów żyje w ubóstwie.

Minister finansów zapytany, czy koszty integracji Polski ze strukturami zachodnioeuropejskimi nie staną się zagrożeniem dla naszej gospodarki stwierdził: nie może być mowy o kosztach, to są nakłady - to jest inwestycja. - Nasze miejsce jest w Unii Europejskiej, by to zaznaczyć, od kilku tygodni noszę w klapie znaczek UE.

Na zakończenie spotkania, które odbyło się w "luźnej" atmosferze prof. Grzegorz Kołodko rozdał wśród studentów po kilkanaście egzemplarzy swoich książek na tematy gospodarcze, m.in. "Strategię dla Polski".

(sol)

Akademickie Centrum Rehabilitacji w Zakopanem

Minister Edukacji Narodowej podpisał 7 lipca 1995 r. nowe porozumienie z Ministerstwem Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie Akademickiego Centrum Rehabilitacji im. Stefana Jasińskiego w Zakopanem, które służyć ma zarówno studentom, jak i pracownikom szkolnictwa wyższego, w tym również emerytom i rencistom.

Centrum jest własnością Skarbu Państwa i znajduje się w zarządzie Ministra Edukacji Narodowej. Działalność ACR finansowana jest ze środków budżetowych będących w dyspozycji wojewody krakowskiego, który sprawuje nadzór nad jego działalnością, zaś remonty obiektu finansowane będą przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Podstawą do ubiegania się o leczenie w ACR jest wniosek lekarza specjalisty z akademickiej placówki służby zdrowia lub innych jednostek świadczących usługi na rzecz środowiska akademickiego, bezpośrednio przesłany do komisji kwalifikacyjnej w ACR w Zakopanem, która wyznacza terminy przyjęć i powiadamia o

tych zainteresowanych. W Centrum leczeni są pacjenci ze schorzeniami narządu ruchu, układu oddechowego i narządów wewnętrznych. Podstawowymi okresami leczenia rehabilitacyjnego w ACR są turnusy 13 i 26 - dniowe. Wszystkie przychodnie akademickie służby zdrowia otrzymały pełny tekst porozumienia pomiędzy ministrami, a także wykaz jednostek chorobowych leczonych w ACR ze szczegółową informacją dotyczącą kierowania do Centrum pacjentów ze środowisk akademickich.

Nowy system skierowań obowiązuje od 12 października br. W związku z powyższym, ewentualne skierowania na turnusy po tym terminie, wystawione wcześniej przez Biuro Świadczeń Zdrowotnych ZSP, wymagają ponownych uzgodnień z komisją kwalifikacyjną w ACR w Zakopanem.

Dotychczas odnotowano okresowo niepełne wykorzystanie miejsc w ACR. Przewidywalnie miała na to wpływ niewystarczająca informacja.

SUKCES WE WSPÓŁPRACY NAUKOWEJ Z USA

Z przyjemnością informujemy, że II Wspólny Polsko-Amerykański Fundusz im. Marii Skłodowskiej-Curie przyznał dotacje na projekty badawcze dwóm pracownikom naukowym Politechniki Świętokrzyskiej: prof. dr hab. inż. Leszkowi Gołaskiemu (Wydział Budownictwa Lądowego) i prof. dr hab. inż. Mieczysławowi Poniewskiemu (Wydział Mechaniczny).

Projekty prac naukowych naszych profesorów były oceniane przez tajnych recenzentów z obu państw i uzyskały pełną akceptację.

Profesor Leszek Gołaski swój projekt pt. "Analiza uszkodzeń laminatów poddanych obciążeniom zmiennymi metodami emisji akustycznej" będzie realizował ze swoim kontrahentem amerykańskim, prof. Kanji Ono - dziekanem Department of Material Science and Engineering, University of California Los Angeles, z którym współpracuje od 1972 r.

Amerykańskim partnerem prof. Mieczysława Poniewskiego jest prof. Larry C. Witte z Department of Mechanical, University of Houston. Ich współpraca rozpoczęła się w r. 1988, gdy prof. M. Poniewski przebywał na stypendium IREX-u w Houston. Temat wspólnej pracy badawczej brzmi "Intensyfikacja wymiany ciepła przy wrzeniu w wąskich kanałach".

Prof. L.C. Witte przebywał w ubiegłym roku w Polsce, w tym również w Kielcach na naszej Uczelni. Wygłosił także referat na VI Letniej Szkole Termodynamiki w Mąchoicach organizowanej przez prof. Mieczysława Poniewskiego.

Wspólny Polsko-Amerykański Fundusz im. Marii Skłodowskiej-Curie jest finansowany w połowie przez każdą ze stron, przy czym dotacje kierowane są wyłącznie do strony polskiej. Przy zatwierdzaniu projektu do realizacji decydujące znaczenie ma stanowisko strony amerykańskiej.

Poszczególne części wymienionych projektów badawczych będą realizowane równolegle w Polsce i USA, a wymiana informacji będzie prowadzona głównie przy pomocy poczty elektronicznej.

Obu panom Profesorom gratulujemy i życzymy powodzenia.

Krystyna Solakiewicz

POŻYCZKI NA NAUKĘ

Według projektu MEN, dotyczącego kredytowania studiów, student mógłby dostać miesięcznie nie więcej niż 20 proc. średniego wynagrodzenia. Kredyt wypłacany byłby przez 10 miesięcy każdego roku. Gwarancją pożyczki miałby być weksel, a dług spłacano by wg dwu wariantów. Według pierwszego spłacano by go, zależnie od relacji do aktualnego średniego wynagrodzenia. Jeden rok brania kredytu można by regulować przez 2-3 lata. Drugi wariant mówi o niskim oprocentowaniu.

Nie czekając na decyzje centralne, Powszechny Bank Kredytowy podjął decyzję o wprowadzeniu kredytów studenckich. Na studiach dziennych można uzyskać 18-krotność najniższej płacy, zaś na zaocznych 20-krotność. Wysokość oprocentowania ustalono na 27 punktów - o 4 mniej niż przy tradycyjnych kredytach. Pomoc mogą uzyskać studenci dwóch ostatnich lat studiów. Środki są przelewane na opłatę czesnego, akademików, zakup książek. Gwarantem tych kredytów

mogą być rodzice. Spłata zaczyna się po dwuletnim okresie karencji.

W Kielcach nie ma oddziału PBK, lecz kredyt można wziąć niezależnie od miejsca zamieszkania. Studenci do tej idei odnoszą się nieufnie. Bez gwarancji państwa trudno chyba będzie rozpowszechnić kredytowane czesne. (s)

PROBLEMY CIEPŁOWNICZE MIASTA KIELCE

Prezydent Miasta Kielce, Elektrociepłownia "Kielce", Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej oraz Politechnika Świętokrzyska w Kielcach organizują 28 listopada br. jednodniowe sympozjum naukowo-techniczne nt. "Problemy ciepłownicze miasta Kielce".

Przedmiotem Sympozjum będzie analiza zapotrzebowania miasta na energię ciepłą w oparciu o aktualne prognozy demograficzne, stan budownictwa mieszkaniowego oraz plany rozbudowy Kielc w nawiązaniu do współczesnych tendencji rozwiązywania potrzeb ciepłych mieszkańców aglomeracji miejskich. Będą również omawiane uwarunkowania rozbudowy elektrociepłowni i sieci przesyłu ciepła w aspekcie poprawy stanu środowiska naturalnego, zagospodarowania odpadów paleniskowych itp. Celem Sympozjum jest także powołanie fundacji "Świętokrzyskie Forum Energii".

Kierownikiem naukowym Sympozjum będzie prof. dr hab. inż. Mieczysław Poniewski. Sprawy organizacyjne prowadzi dr inż. T. Orzechowski. (T.O.)

II FUNDUSZ IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

Wspólny Fundusz im. Marii Skłodowskiej-Curie ustanowiony został w celu popierania i finansowania szerokiego zakresu współpracy naukowej i technicznej pomiędzy RP a USA. Zasadą funduszu jest, że współpraca badawcza oparta na wzajemnym interesie i obopólnych korzyściach przyczynia się do podniesienia efektywności badań naukowych w obu krajach, rozszerza granice wiedzy i wnosi wkład do narodowego rozwoju ekonomiczno-społecznego.

Warunki podejmowania i finansowania wspólnych prac naukowo-badawczych

Współpraca prowadzona jest w oparciu o porozumienia zawierane bezpośrednio pomiędzy współpracującymi instytucjami i musi być zgodna z międzynarodowymi zobowiązaniami, ustawodawstwem krajowym i przepisami obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej i w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

Wspieranie współpracy badawczej przez Wspólny Fundusz następuje w formie dotacji dla instytucji polskich i amerykańskich partnerów.

Komisja Wspólna planuje, koordynuje, ułatwia i dokonuje oceny stanu współpracy naukowo-technicznej pomiędzy agendami rządowymi, instytucjami naukowymi, stowarzyszeniami naukowymi, uczelniami wyższymi oraz innymi ośrodkami badawczo-rozwojowymi obu krajów w takich dziedzinach, jak: badania podstawowe, medycyna i ochrona środowiska naturalnego, nauki o ziemi i eksploatacja zasobów mineralnych, budownictwo, badania nad energią, komunikacja, badania inżynierskie oraz innych, co do których strony porozumieją się na piśmie.

Dotacje przyznawane z Funduszu zapewniają środki finansowe pozwalające na osiągnięcie korzyści płynących ze współpracy międzynarodowej. Z tego też względu wnioski o dotacje wpływające do Komisji Wspólnej winny uwzględniać w istotny sposób element wspólnych korzyści, jak też gwarantować wysoki poziom badań oraz winny być zgodne z polityką naukowo-techniczną każdego z krajów. Wnioski podjęcia pracy badawczej powinny zakładać osiągnięcie rezultatów w okresie trzech lat.

O dotacje mogą ubiegać się polskie instytucje rządowe, instytuty naukowe, stowarzyszenia naukowe, uczelnie wyższe oraz inne ośrodki badawczo-rozwojowe, a także indywidualni naukowcy po obu stronach.

Rodzaje działalności

Ze wspólnego Funduszu finansowane są następujące formy współpracy w dziedzinie nauki i techniki:

- wspólne przedsięwzięcia badawcze i rozwojowe, łącznie z wymianą ich rezultatów,
- wymiana informacji, publikacji raportów z realizacji przedsięwzięć,
- organizacja wspólnych sympozjów i konferencji naukowych,
- wymiana specjalistów, naukowców i innego personelu naukowo-badawczego,
- wymiana i wspólne korzystanie z aparatury badawczej i materiałów,

- inne formy współpracy naukowo-technicznej, jakie zostaną uzgodnione.

Prace w ramach wspólnych przedsięwzięć badawczych mogą być prowadzone w instytutach obu krajów. Wykonywane są one pod ogólnym kierownictwem polskiego wykonawcy oraz partnera amerykańskiego. Partner amerykański może zostać określony jako partner współpracujący, główny podwykonawca. Wymagane są coroczne sprawozdania o postępie prac oraz roczne sprawozdania finansowe.

Wspólne konferencje naukowe, sympozja, seminaria i wizyty

W celu dokonania przeglądu stanu wiedzy w danej dziedzinie, porównania metodologii badań i uzyskanych wyników oraz opracowania wzajemnie korzystnych wspólnych wniosków badawczych mogą być inicjowane spotkania - przeprowadzone zwykle w Polsce z udziałem 8-12 naukowców polskich i amerykańskich, mające ściśle określoną tematykę i zorientowanie na konkretny cel badawczy. Naukowcy z krajów trzecich mogą brać udział w tych spotkaniach na własny koszt na podstawie zaproszenia organizatorów. Zwykle spotkania takie trwają od 3 do 5 dni. W ciągu 3 miesięcy po ich zakończeniu należy przedłożyć sprawozdanie końcowe.

Jeśli szczególne okoliczności tego wymagają, można ubiegać się o sfinansowanie 1-2 tygodniowych wizyt naukowców polskich w USA lub naukowców amerykańskich w Polsce w celu opracowania lub realizacji wniosków wspólnych badań, bądź też organizacji seminarium.

Rodzaje przyznawanych dotacji

Dotacje wieloletnie są typowym sposobem finansowania wspólnych przedsięwzięć badawczych, które z zasady nie powinny trwać dłużej niż 3 lata. Płatności dokonywane są w rocznych ratach zgodnie z zatwierdzoną propozycją kosztorysu przedstawioną przez głównego wykonawcę. Wypłacanie dotacji po zakończeniu pierwszego roku badań jest uzależnione od postępu udokumentowanego w rocznych raportach i wnioskach budżetowych.

Dotacje jednorazowe służą głównie do sfinansowania przedsięwzięć, takich jak wspólnie organizowane seminaria czy wizyty w celu opracowania wniosków nowego przedsięwzięcia badawczego.

Kryteria oceny wniosków

Wnioski o przyznanie dotacji ze Wspólnego Funduszu podlegają ocenie merytorycznej oraz pod względem technicznym zarówno w Polsce jak i w USA. Komisja Wspólna i upoważnione przez nią agendy przy zatwierdzaniu wnio-

Nominacje na profesorów Politechniki Świętokrzyskiej

Na wstępie spotkania Rektor **prof. dr hab. inż. Andrzej Neimitz** wręczył nominacje na profesorów Politechniki Świętokrzyskiej, na czas nieokreślony: **Czesławowi Bobrowskiemu, Tadeuszowi Borowiczowi, Jackowi Chałupczakowi, Stefanowi Goszczyńskiemu, Krzysztofowi Grysie, Andrzejowi Kuliczkowskiemu, Romanowi Nadolskiemu, Arkadiuszowi Płoskiemu, Mieczysławowi Poniewskiemu, Lechowi Rudzińskiemu, Andrzejowi Szplitowi, Mirosławowi Zaborowskiemu** oraz na stałe **Tadeuszowi Polakowi**.

Sprawozdanie JM Rektora z działalności Uczelni

Sprawozdanie JM Rektora z działalności Uczelni zawierało wiele spraw i dotyczyło:

- sytuacji finansowej Uczelni,
- stanu kadry i rozwoju naukowego,
- umów z zagranicznymi instytutami naukowymi,
- badań naukowych (2 razy więcej prac umownych niż w zeszłym roku),
- grantów (23),
- pomocy materialnej dla studentów (podniesiono pułap za wyniki do 4,0),
- wyników rekrutacji na I rok studiów,
- konferencji zorganizowanych w Politechnice Świętokrzyskiej (17 konferencji, w tym 14 naukowych),
- rozwoju komputeryzacji Uczelni,
- Obchodów XXX-lecia, które spełniło zamierzone cele, poprawiło image Politechniki w woj. kieleckim,
- oceny nauczycieli akademickich przez studentów,
- rozwoju aparatury naukowej,
- działalności Poligrafii i Działu Wydawnictw.

Senacka Komisja Finansów i Organizacji pod przewodnictwem **prof. Wacława Gierulskiego** pozytywnie oceniła działalność JM Rektora, a w dyskusji podkreślono dobrą atmosferę pracy panującą na Uczelni.

sków o dotacje z II Funduszu im. Marii Skłodowskiej-Curie kierują się wszystkimi niżej wymienionymi kryteriami:

- *Istotne wartości naukowe i techniczne:* kryterium to stosowane jest w celu oszacowania prawdopodobieństwa, czy proponowane działania opisane we wniosku dotacyjnym zaowocują znaczącym osiągnięciem, odkryciem czy będą stanowić wyraźny postęp dokonany w danej dziedzinie nauki lub gałęziach pokrewnych.

- *Potencjał badawczy i wykonalność:* kryterium to związane jest z profesjonalnymi umiejętnościami polskich i amerykańskich naukowców, możliwościami reprezentowanymi przez nich instytucji oraz techniczną wykonalnością ich propozycji. Wnioski o przedłużenie dotacji oceniane są na podstawie dotychczasowych wyników.

- *Znaczenie i priorytetowość:* kryterium to ma służyć ocenie stopnia powiązania proponowanego przedsięwzięcia z celami obu stron, wynikającymi z ich polityki naukowo-technicznej.

Ocena rektora i prorektorów

Trzecim ważnym punktem Posiedzenia Senatu w dniu 8 listopada była ocena rektora i prorektorów Politechniki Świętokrzyskiej (w skali od 0 do 7), dokonywana w ramach regulaminu ocen nauczycieli akademickich. Otrzymali oni następującą liczbę punktów:

Rektor, **prof. Andrzej Neimitz** - 5,7 pkt (15 ocen maksymalnych),

Prorektor ds. dydaktyczno-wychowawczych, **prof. Krzysztof Grysa** - 3,5 pkt (10 ocen maksymalnych),

Prorektor ds. Rozwoju Kadry i Współpracy z Zagranicą, **prof. Roman Nadolski** - 4,4 pkt (13 ocen maksymalnych),

Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy z Gospodarką Narodową **prof. Mieczysław Poniewski** - 4,4 pkt (11 ocen maksymalnych).

Na Posiedzeniu Senatu uchwalono także limity i zasady przyjęć na studia na rok 1996/97 wg zasad jak w roku ak. 1995/96 oraz przyjęto plan pracy Senatu. W celu sprawniejszego i tańszego uruchamiania przedsięwzięć edukacyjnych będzie powołana spółka INDEX.

(kg)

- *Znaczenie badań kwalifikujące je do współpracy międzynarodowej:* kryterium to odnosi się do partnerów polskich i amerykańskich i dotyczy oczekiwań co do ich potencjalnego wkładu do wspólnego przedsięwzięcia oraz spodziewanych wzajemnych korzyści ze współpracy.

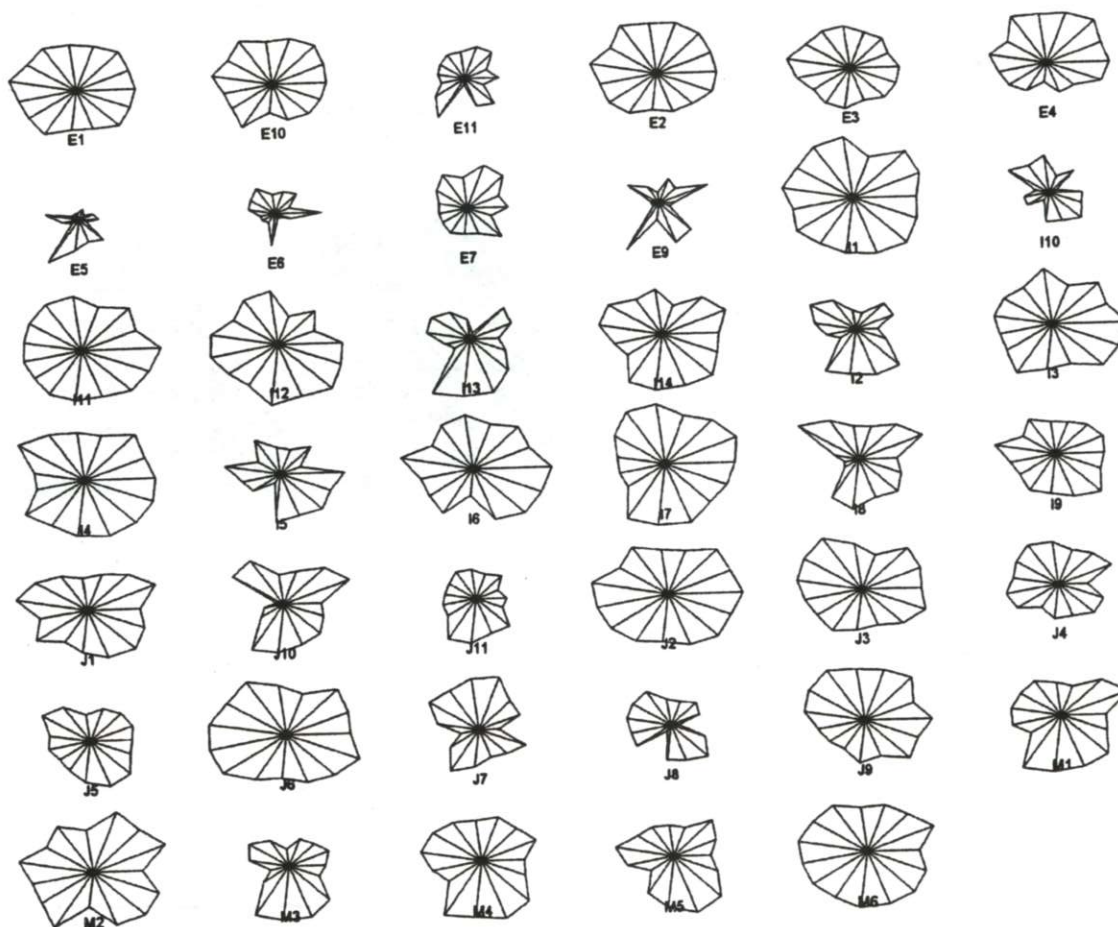
- *Efekty pozabadawcze:* kryterium to wiąże się z potencjalnym wpływem proponowanej działalności na zwiększenie efektywności zarządzania badaniami, upowszechnienie wiedzy i doskonalenie kadr.

(Opracowano na podstawie broszury wydanej w 1992 r. przez Polsko-Amerykańską Komisję Wspólną)

NAUCZYCIELE AKADEMICKY W OCZACH STUDENTÓW

Jednym z elementów wprowadzonej w naszej Uczelni reformy kształcenia jest ankietyzacja studentów, służąca poznaniu ich opinii na temat prowadzonych w Uczelni zajęć dydaktycznych. Oczekuje się, że wpłynie to na podniesienie poziomu zajęć oraz prowadzić będzie do "zdrowej" konkurencji między wykładowcami tego samego przedmiotu.

Zasady ankietyzacji studentów w Politechnice Świętokrzyskiej zostały opracowane i przyjęte przez Senacką Komisję ds. Dydaktyki i Wychowania.

Zasady ankietyzacji

Ankietyzacją objęci są wszyscy studenci Politechniki Świętokrzyskiej. Kwestionariusze ankiet studenci otrzymują wraz z kartami egzaminacyjnymi. Za analizę wypełnionych ankiet i sporządzenie zestawień wyników ankietyzacji studentów odpowiedzialny jest prorektor ds. dydaktyczno-wychowawczych. Wyniki ankietyzacji udostępnione są osobom prowadzącym dane zajęcia oraz dziekanom. Dziekani zaś uwzględniać będą wyniki ankietyzacji studentów przy nagradzaniu i awansowaniu nauczycieli akademickich oraz ustalaniu ich wynagrodzeń.

Ankieta na kierunku ZiM

System ankietyzacji studentów został przetestowany dwukrotnie na kierunku ZiM. W bieżącym roku akademickim studenci wyrażali swoje opinie na formularzu, przystosowanym do współpracy ze szczególnego rodzaju skanerem. Urządzenie to automatycznie przetwarza naniesione przez studentów oceny na rekordy w bazie danych.

Studenci odpowiadali na następujące pytania:

Czy prowadzący zajęcia:

1. Dostosowuje zakres materiału i tempo realizacji programu do możliwości grupy?
2. Jest komunikatywny, a przekazywane przez niego treści są przejrzyste?
3. Prowadzi zajęcia w sposób interesujący, ułatwiający zapamiętanie materiału?
4. Jest dobrze przygotowany do zajęć?
5. Jest punktualny i odbywa zajęcia regularnie?
6. Jest dostępny dla studentów w porze konsultacji?
7. Pokazuje związki swojego przedmiotu z pokrewnymi dziedzinami wiedzy?
8. Przedkłada zrozumienie przedmiotu nad opanowanie szczegółów?
9. Inspiruje studentów do samodzielnego myślenia?

NAGRODY NOBLA W ROKU 1995

Fizjologia i medycyna

Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny przyznano trzem biologom za odkrycia, które przyczyniły się do poznania mechanizmów genetycznych kontrolujących wczesny rozwój embrionalny i wyjaśnienia niektórych wad wrodzonych płodu i poronień. Są nimi: 52 letnia Niemka **Christiane Nusslein-Volhard**, dyrektor Instytutu Maxa Plancka w Tybindze, 48-letni Amerykanin **Erie F. Wieschaus** pochodzący ze Szwajcarii, od 1981 r. wykładowca na Wydziale Biologii Molekularnej Uniwersytetu Princeton oraz 77-letni Amerykanin **Edward B. Lewis**, emerytowany profesor w kalifornijskim Instytucie CALTECH w Los Angeles.

Fizyka

W dziedzinie fizyki milionem dolarów podzielił się dwaj Amerykanie: 77-letni **Frederick Reines** z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Irvine oraz 68-letni **Martin L. Perl** z Uniwersytetu Stanfordzkiego. Nagrodę otrzymali za "pionierski wkład eksperymentalny do fizyki leptonów" - cząstek należących do grupy najmniejszych elementów materii. Profesor Frederick Reines urodził się w Białymstoku i gdy miał cztery lata, wraz z rodzicami wyemigrował do USA. Obecnie w zespole profesora pracuje trzech pracowników Uniwersytetu Warszawskiego.

Chemia

W tej dziedzinie za badania dotyczące tworzenia się i rozkładu ozonu nagrody Nobla otrzymali: 61-letni Holender **Paul Crutzen**, pracujący w Instytucie Maxa Plancka w Meinze w Niemczech, 52-letni Meksykanin **Mario Molina**, pracujący w Massachusetts Institute of Technology w USA oraz 68-letni **F. Sherwood Rowland**, doktor chemii pracujący w Uniwersytecie Kalifornijskim w Irvine.

Pokojowa Nagroda Nobla

Pokojową Nagrodę Nobla otrzymał Brytyjczyk, 86-letni **Joseph Rotblat**, emerytowany profesor fizyki jądrowej Uniwersytetu Londyńskiego. Został wyróżniony wspólnie z organizacją Pugwash, której przewodniczy. W uzasadnieniu podkreślono ich wysiłki na rzecz ograniczenia znaczenia broni jądrowej w polityce międzynarodowej. Prof. J. Rotblat urodził się w Warszawie w 1908 r., studiował na Uniwersytecie Warszawskim, a w latach 1933-39 był wykładowcą i adiunktem w Laboratorium Radiologii Warszawskiego Towarzystwa Naukowego. W latach 1937-1939 pełnił funkcję wicedyrektora Instytutu Fizyki Atomowej Wolnego Uniwersytetu Polski. W 1939 r. wyjechał do Anglii.

Ekonomia

W dziedzinie ekonomii tegoroczną Nagrodę Nobla otrzymał 58-letni **Robert Lucas**, wykładowca uniwersytetu w Chicago za badania w dziedzinie makroekonomii, w tym za opracowanie hipotezy tzw. racjonalnych prognoz, które zakładają racjonalizm zachowań uczestników gry rynkowej w stale zmieniającej się sytuacji. Lucas, wspólnie z M. Friedmanem, zakwestionował pogląd o istnieniu stałego związku między inflacją i bezrobociem, opowiadając się za restrykcyjnym systemem fiskalnym.

Literatura

Literacką Nagrodę Nobla otrzymał wybitny poeta irlandzki, 57-letni **Seamus Heaney**, za utwory piękne poetycko i głęboko etyczne, opiewające cuda codzienności i żywą przeszłość.

10. Odnosi się do studentów taktownie i z życzliwością?
11. Szanuje poglądy studentów?
12. Zachęca studentów do otwartości, poważnie traktuje postulaty grupy?
13. Precyzyjnie określa zasady zaliczania przedmiotu i konsekwentnie je stosuje?
14. Obiektywnie ocenia wiedzę i wkład pracy studentów?
15. Czy chętnie uczęszczałbyś na inne zajęcia prowadzone przez tego nauczyciela?

Swoje oceny studenci wyrażali przez wskazanie jednego z pięciu wariantów odpowiedzi:

- zdecydowanie nie,
- nie,
- średni,
- tak,
- zdecydowanie tak,

Studenci zaznaczali także na formularzu swoją średnią ocen z ostatniego semestru (trymestru) oraz częstość uczęszczania na wykłady.

Analiza statystyczna wyników ankiety

Uzyskane w rezultacie przeprowadzonej ankiety wyniki poddane były analizie statystycznej.

Wynika z niej, iż nie wystąpiły istotne różnice w ocenach wystawianych przez studentów słabszych i lepszych, czy też rzadziej i częściej uczęszczających na wykłady.

Zamieszczony rysunek ilustruje jedną z zastosowanych form wizualizacji otrzymanych wyników.

Oceny związane z poszczególnymi pytaniami ankiety, odpowiadające temu samemu nauczycielowi, były uśredniane i następnie przedstawiane w postaci wieloboków. Nauczycielowi, który uzyskał najwyższą średnią ocenę ze względu na określone pytanie ankiety, odpowiada najdłuższy promień w kierunku wyznaczonym przez to pytanie. Najniżej ocenionemu nauczycielowi odpowiada najkrótszy promień.

Kształt i wielkość pojedynczego wieloboku są odzwierciedleniem tego, jak średnie oceny uzyskane przez danego nauczyciela ze względu na wszystkie pytania zawarte w ankiecie kształtują się na tle średnich ocen innych nauczycieli.

Doświadczenia krajów, w których przedstawiona forma opiniowania przez studentów poziomu zajęć dydaktycznych stosowana jest rutynowo, a także pozytywne efekty zaobserwowane w naszej Uczelni pozwalają przypuszczać, iż w krótkim czasie ankietyzacja uznana zostanie zarówno przez studentów jak i nauczycieli za naturalne podsumowanie przeprowadzonych zajęć.

Zdzisław Piasta

Dr Z. Piasta jest pracownikiem Samodzielnego Zakładu Matematyki

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Dyrektor Biblioteki Głównej - mgr DANUTA KAPINOS
kustosz dyplomowany

II piętro, p. 200, tel. 24-483, 24-484

Email bib-dk@srv1.tu.kielce.pl

Biblioteka Główna Politechniki Świętokrzyskiej gromadzi, opracowuje i udostępnia wydawnictwa zwarte, ciągłe, zbiory specjalne oraz bazy danych związane tematycznie z trzema wydziałami Uczelni: Wydziałem Budownictwa Lądowego, Wydziałem Mechanicznym i Wydziałem Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki.

W zbiorach Biblioteki znajduje się 99 887 woluminów wydawnictw zwartych, 65 418 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych, 529 tytułów czasopism krajowych oraz 493 tytuły czasopism zagranicznych, w tym 110 tytułów bieżących.

Biblioteka Główna znajduje się w budynku B (Wydział Mechaniczny).

Struktura Biblioteki przedstawia się następująco:

1. Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów
2. Oddział Udostępniania Zbiorów
3. Oddział Wydawnictw Ciągłych i Zbiorów Specjalnych
4. Oddział Informacji Naukowej
5. Wypożyczalnia Międzybiblioteczna
6. Samodzielne Stanowisko ds. Informatyzacji Biblioteki

Zbiorem uprawnień dla czytelników jest regulamin biblioteczny, dostępny w każdej agencji biblioteki.

KATALOGI

Hall Biblioteki, II piętro
dostępne w godzinach od 8⁰⁰ do 19⁰⁰
w czwartki od 8⁰⁰ do 14⁰⁰
w soboty od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

O zbiorach Biblioteki informują katalogi główne i podręczne. Katalogi główne rejestrują całość zbiorów Biblioteki i służą pomocą w wyszukiwaniu potrzebnych wydawnictw. Biblioteka udostępnia czytelnikom katalogi: alfabetyczne i rzeczowe, w tym przedmiotowe i systematyczne.

Użytkownicy mają także możliwość korzystania z katalogu automatycznego, w którym zarejestrowane są wszystkie wydawnictwa ciągłe oraz wydawnictwa zwarte od 1990 roku i uzupełniane o bieżące zakupy.

ODDZIAŁ GROMADZENIA I OPRACOWANIA ZBIORÓW

II piętro, pok. 206, tel. 24-490, 24-406

Kierownik - mgr Joanna Dąbrowska

Oddział gromadzi piśmiennictwo zgodnie z potrzebami dydaktycznymi poszczególnych wydziałów Uczelni, literaturę interdyscyplinarną oraz wydawnictwa encyklopedyczne i bibliograficzne.

Podstawowym sposobem zaopatrywania biblioteki jest zakup i prenumerata, dokonywane w oparciu o różnorodne źródła informacji, jak np: Zapowiedzi Wydawnicze, Katalogi Wydawnictw, Wiadomości ORPAN, Notes Wydawniczy oraz wymiana i dary.

Konkretyzacji potrzeb czytelniczych, ich rozpoznanie i określenie przydatności dokonuje Oddział w codziennych kontaktach ze społecznością akademicką Uczelni.

Zamówienia na pozycje obcojęzyczne mają prawo zgłaszać pracownicy naukowo-dydaktyczni, zaznaczając udział własny w kosztach zakupu, np: z grantów, zleceń czy też ze środków na dydaktykę (na ostatnim posiedzeniu Rady Bibliotecznej przyjęto jako minimum 20% wartości zamawianej pozycji).

Oddział prowadzi wymianę wydawnictw uczelnianych z 30 bibliotekami wyższych uczelni w kraju i z jedną biblioteką zagraniczną (Universitätsbibliothek und Technische Informationsbibliothek - Hannover).

Zakupione zbiory są opracowywane automatycznie w programie bibliotecznym TINLIB.

ODDZIAŁ UDOSTĘPNIANIA ZBIORÓW

II piętro, pok. 204, tel. 24-488

Kierownik - mgr Jolanta Lichnowska

W skład Oddziału wchodzi: Wypożyczalnia i Czytelnia Ogólna

Wypożyczalnia

II piętro, pok. 213, tel. 24-493

Czynna:

poniedziałek, wtorek, środa, piątek od 10⁰⁰ do 19⁰⁰

czwartek, sobota od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

Prawo do wypożyczania materiałów bibliotecznych poza obręb biblioteki mają studenci Politechniki Świętokrzyskiej, studenci WSP, studenci-cudzoziemcy oraz pracownicy PŚk i WSP, po uprzednim zarejestrowaniu się i otrzymaniu karty bibliotecznej. W celu otrzymania karty bibliotecznej czytelnik powinien przedstawić następujące dokumenty:

- studenci - indeks z aktualnym wpisem na rok akademicki,
- pracownicy - dowód osobisty oraz legitymację służbową.

Każdy zarejestrowany czytelnik otrzymuje kartę biblioteczną z identyfikatorem w postaci kodu kreskowego, którą okazuje przy każdorazowym korzystaniu z Wypożyczalni.

Zamówienia na książkę składa się na rewersie i wrzuca do skrzynki zamówień znajdującej się w pomieszczeniu katalogowym, gdzie na tablicy informacyjnej znajdują się wzory prawidłowo wypełnionych rewersów.

POLITECHNIKI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Realizacja złożonych rewersów odbywa się co pół godziny.

Użytkownicy składają także zamówienia automatycznie, korzystając z danych zapisanych w bazie wydawnictw zwartych, obejmujących księgozbiór od 1990 roku do chwili obecnej. Proces wypożyczania książki został uproszczony i przyspieszony poprzez zastosowanie czytnika kodów kreskowych.

Cały księgozbiór zarejestrowany w bibliotece, oprócz tradycyjnych cyfrowych sygnatur, ma kody kreskowe.

W wypożyczalni zarejestrowanych jest około 6500 czytelników.

Czytelnia Ogólna

II piętro, pok. 204, tel. 24-491

Czynna:

poniedziałek, wtorek, środa, piątek od 10⁰⁰ do 19⁰⁰
czwartek, sobota od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

Czytelnia udostępnia zbiory wyłącznie na miejscu. Jest dostępna dla wszystkich użytkowników, którzy po pozostawieniu legitymacji lub innego dowodu tożsamości zostają wpisani przez bibliotekarza do książki odwiedzin. Czytelnia dysponuje 40 miejscami. Zamówienia na materiały biblioteczne, których nie ma w Czytelni, a są w magazynie, użytkownicy składają na dezyderatkach.

W Czytelni dostępne są:

- podręczniki,
- księgozbiór podręczny (słowniki, encyklopedie, leksykony, poradniki, informatory itp.),
- instrukcje do ćwiczeń,
- świadectwa ITB,
- literatura firmowa,
- prasa.

Czytelnia udostępnia swoje zbiory w trybie wolnego dostępu do półek. Jeśli czytelnik wybiera książki sam, zaznacza miejsce książki specjalnie przygotowaną tekturową zakładką, a bibliotekarzowi oddaje kartę książki umieszczoną w każdym wydawnictwie znajdującym się na półce.

Książki po wykorzystaniu może użytkownik pozostawić na stoliku lub odłożyć na regał.

W czytelni szatnia obowiązkowa.

ODDZIAŁ WYDAWNICTW CIĄGLYCH I ZBIORÓW SPECJALNYCH

I piętro, pok. 105a, tel. 24-443

Email bib-tk@srv1.tu.kielce.pl

Kierownik - mgr Teresa Korczewska

Czytelnia Naukowa

Czynna:

poniedziałek, wtorek, środa, piątek od 9⁰⁰ do 18⁰⁰
czwartek, sobota od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

Ze zbiorów czytelni mogą korzystać wszyscy użytkownicy po pozostawieniu legitymacji lub innego dowodu tożsamości i wpisaniu się do książki odwiedzin.

W Czytelni udostępnia się na miejscu:

- czasopisma krajowe i zagraniczne,
- wydawnictwa uczelniane wyższych uczelni technicznych,
- materiały konferencyjne,
- księgozbiór podręczny (encyklopedie polskie i zagraniczne, słowniki językowe i specjalistyczne w językach obcych),
- książki obcojęzyczne z ostatnich 10 lat,
- katalogi wydawnictw książkowych i czasopism,
- bazę materiałów pokonferencyjnych SYMPO, na dyskietkach,
- dwie serie spisów treści czasopism CURRENT CONTENTS na dyskietkach:
ENGINEERING COMPUTING AND TECHNOLOGY,
PHYSICAL CHEMICAL AND EARTH SCIENCES
- czasopisma na dyskietkach: PC PLUS, PC VIRUS.

W Czytelni jest wolny dostęp do półek. Dla użytkowników utworzone są tzw. kącki do pracy: łącznie 44 miejsca. Wydawnictwa nie wyłożone na półkach można zamówić u dyżurnego bibliotekarza.

Ze wszystkich znajdujących się w Czytelni materiałów bibliotecznych można zamówić odpłatnie kserokopie. Materiały biblioteczne, z których korzystał czytelnik, należy odłożyć na specjalnie do tego celu przygotowane stoliki.

Pracownicy Czytelni organizują wystawki nowości oraz tablice informacyjne.

ODDZIAŁ INFORMACJI NAUKOWEJ

I piętro, pok. 105 i 106, tel. 24-461

Email bib-bp@srv1.tu.kielce.pl

Kierownik - mgr Barbara Podlipalin

Czytelnia OIN

Czynna:

poniedziałek - piątek od 9⁰⁰ do 15⁰⁰

OIN gromadzi i aktualizuje księgozbiór informacyjny. Realizuje potrzeby informacyjne pracowników i studentów Politechniki oraz pozostałych użytkowników Biblioteki. Pomaga w wyszukiwaniu interesującej użytkowników literatury kierując ich do odpowiednich źródeł informacyjnych, bibliograficznych bądź zbiorów BG. Oddział organizuje wystawy nowości, wystawki tematyczne i okolicznościowe. Prowadzi kartotekę wyinków prasowych GLOB, kartotekę dorobku naukowego pracowników PŚk, katalog wydawnictw Uczelni, przygotowuje krótkie informatory i instrukcje dla użytkowników Biblioteki dotyczące obsługi dostępnych w czytelni OIN baz danych oraz prowadzi dydaktykę biblioteczno-informacyjną dla uczniów ostatnich klas szkół średnich i przysposobienie biblioteczne dla studentów I roku PŚk.

Z Czytelni OIN mogą korzystać wszyscy użytkownicy po wpisaniu się do książki odwiedzin.

Czytelnia udostępnia na miejscu:

- normy polskie, branżowe, ISO, IEC, EN,
- zbiór przepisów prawnych na dyskietkach INFO-LEX, aktualizowany co miesiąc,
- Dzienniki Ustaw i Monitorzy Polskie,

- wydawnictwa informacyjne typu ogólnego, np. Who's Who, The World of Learning, Informator Nauki Polskiej itp.,
- prace naukowo-badawcze i prace doktorskie,
- czasopisma branżowe w postaci Informacji Ekspresowej i Przeglądów Dokumentacyjnych,
- wydawnictwa innych uczelni, np.: bibliografie, składy osobowe, informatory itp.,
- bazy danych na dyskach optycznych CD-ROM: COMPENDEX (w zakresie inżynierijno-technicznym), ICONDA (architektura, inżynieria lądowa), INSPEC (elektronika, automatyka, informatyka).

W Czytelni OIN poprzez sieć INTERNET można korzystać (odpłatnie) z europejskiego serwisu informacyjnego DATA-STAR obejmującego około 300 baz danych, w tym m.in.: naukę, biznes, technikę, chemię i informację prasową. Zapotrzebowanie na profil należy składać na specjalnie przygotowanym formularzu, dostępnym w OIN.

Przeглядywanie z baz danych dostępnych w Czytelni OIN na własną dyskiętkę może użytkownik uzyskać tylko po wcześniejszym uzgodnieniu z pracownikiem Oddziału.

Informacji w zakresie korzystania ze zbiorów Czytelni oraz w zakresie poszukiwań literaturowych udzielają pracownicy OIN.

WYPOŻYCZALNIA MIĘDZYBIBLIOTECZNA

I piętro, pok. 105a, tel. 24-459 fax 47635

Wypożyczalnię prowadzi mgr **Krzyszyna Barabasz**

Czynna: od poniedziałku do piątku
w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰

Z wypożyczalni Międzybibliotecznej mają prawo korzystać wszyscy pracownicy i studenci Uczelni. Swoje zapotrzebowania użytkownicy składają osobiście wypełniając odpowiedni formularz. Mogą sprowadzać książki, czasopisma, artykuły z czasopism, normy z bibliotek krajowych i zagranicznych, o ile te materiały nie znajdują się w zbiorach BG PŚk.

Sprowadzone drogą wypożyczeń międzybibliotecznych materiały udostępnia się tylko na miejscu w Czytelni Naukowej.

Dyrekcja oraz pracownicy Biblioteki Głównej serdecznie zapraszają wszystkich użytkowników do korzystania ze zgromadzonych w Bibliotece zbiorów i świadczonych usług biblioteczno-informacyjnych.

Pracownicy Biblioteki zapewniają miłą, rzetelną i szybką obsługę.

Będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi i propozycje dotyczące działalności naszej Biblioteki.

Opracowała **Barbara Podlipalin**

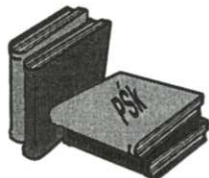
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Politechnika Świętokrzyska
25-314 Kielce

Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7

tel. (041) 24-483, 24-484, fax (041) 47635,

Email library@sv1.tu.kielce.pl

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ POLECA

Praca zbiorowa - **WSTĘP DO MATEMATYKI**. Materiały Pomocnicze i Informacyjne nr 65. Wyd II - poprawione.

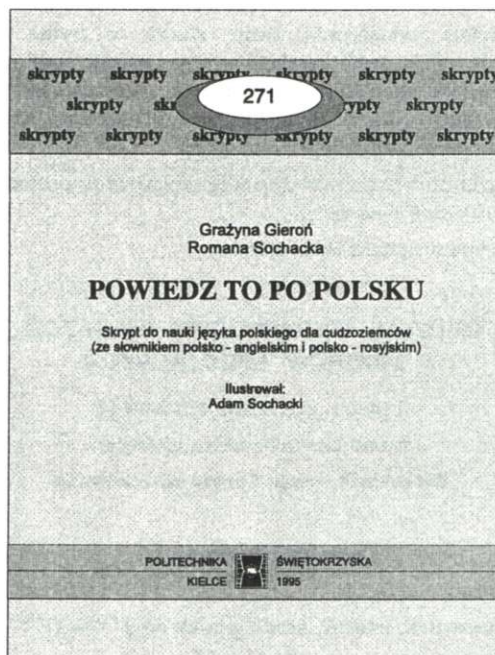
Wyżej wymienione materiały opracował zespół: mgr Janusz Gwoździewicz, mgr Andrzej Lenarcik, mgr Mateusz Masternak, mgr Maciej Sękalski pod redakcją prof. ARKADIUSZA PŁOSKIEGO. Celem tego opracowania jest zwięzłe przedstawienie podstawowych pojęć i twierdzeń matematyki niezbędnych do rozpoczęcia studiów technicznych. Wyłożone tutaj zostały elementy analizy matematycznej oraz algebry liniowej.

KRZYSZTOF GRYSA - ZASTOSOWANIA MATEMATYKI W ZARZĄDZANIU I EKONOMII.

Część I. Elementy algebry (wyd. II - poprawione i poszerzone).
Część II. Elementy analizy (wyd. II - poprawione i poszerzone).

GRAŻYNA GIEROŃ, ROMANA SOCHACKA - POWIEDZ TO PO POLSKU

Skrypt do nauki języka polskiego dla cudzoziemców ze słownikiem polsko-angielskim i polsko-rosyjskim (zawiera ok. 1500 słów); jest adresowany do słuchaczy Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców. Obejmuje zakres tematyczny i gramatyczny, przewidziany programem nauczania w I semestrze. Praca składa się z 22 rozdziałów zawierających nowy materiał gramatyczny, z czego dwa poświęcone są powtórzeniu materiału. Kolejność tematów podyktowana została koniecznością adaptacji cudzoziemców do życia w nowym środowisku i sugestiami programu. Na końcu każdego rozdziału znajduje się słownik ułożony według kategorii gramatycznych. W wydaniu

III poszerzone zostało nazewnictwo w zakresie imion własnych osób i nazw geograficznych. Postaci tekstów reprezentują różne kraje i różne narodowości.

Danuta Sikora

BOBRY NA KIELECCZYŹNIE

21 października bieżącego roku upłynęło 10 lat od pierwszej introdukcji bobrów na terenie województwa kieleckiego. Skłania to do przypomnienia sobie podstawowych informacji o tym gatunku i roli, jaką mogą spełnić te zwierzęta we wspomaganie nas w ochronie środowiska przyrodniczego - głównie wód powierzchniowych i lasów.

Bobry a środowisko naturalne

Bobry są zwierzętami stałocieplnymi. Ciało ich jest masywne, rozszerzające się ku tyłowi. Uszy krótkie, ukryte w sierści. Kończyny również krótkie; palce tylnej kończyny spięte błoną pławną.

Gatunek ten jest wyłącznie roślinożerny. Odżywia się likiem drzew i krzewów - osiki, wierzby, brzozy, topoli, rzadziej jarzębiny, olszy, klonu, bzu czarnego oraz roślinami zielnymi. Bobry żerują głównie nocą. Przez ścinanie krzewów i drzew bobry zyskują zarówno pożywienie - liko z młodych gałęzi - jak i gałęzie konieczne do budowy tamy i żeremia. Na skutek powalania drzew dochodzi do powstawania licznych przesiewień, a nawet małych polan, które mogą zostać zasiedlone przez światłolubne gatunki roślin naczyniowych.

Wznoszenie tam i spiętrzenie wody prowadzi do powstawania dużych rozlewisk, nawet do kilku tysięcy metrów kwadratowych i głębokości przekraczającej 2 m. Rozlewisko, powstałe na skutek wybudowania przez bobry tamy, wpływa także korzystnie na proces samooczyszczania się wody. Dzięki spowolnieniu nurtu cieką przepływającego przez siedlisko bobrów, następuje poprawa klarowności wody, poprzez osadzanie się cząstek stałych na dnie rozlewiska. Jedna duża tama bobrowa jest w stanie zatrzymać od 2000 do 6500 m³ osadów. Kolejną korzyścią jest poprawienie się stosunków hydrologicznych na obszarze zasiedlanym przez te zwierzęta. W przypadku zasiedlania przez bobry terenów leśnych, zagrożonych obniżającym się poziomem wód gruntowych i przesuszeniu gleby, szkody wyrządzone przez nie w drzewostanie są o wiele mniejsze niż koszty przeprowadzenia melioracji, których efekt byłby podobny.

Pierwsza introdukcja bobrów na Kielecczyźnie

21 X 1985 r. doszło do pierwszej introdukcji bobrów w Krainie Gór Świętokrzyskich na rzece Czarna Staszowska i jej prawym dopływie Łukawie. Celem introdukcji bobrów na obszarze Krainy

Gór Świętokrzyskich było przywrócenie tego gatunku na tereny, gdzie do XIX wieku licznie występował. Równocześnie obecność bobrów na rzekach Czarna Staszowska i Łukawa miała zapobiec, przez zbudowanie tamy i powstanie rozlewiska, dalszemu osuszeniu się torfowiska w rezerwacie "Białe Ługi". W 1989 r. (21 X) introdukowano 9 osobników w Świętokrzyskim Parku Narodowym, w rezerwacie ścisłym "Czarny Las", na rzece Czarna Woda. Przesiedlenia tego dokonano, jak poprzednio, w celu zatrzymania procesu osuszania się terenu rezerwatu "Czarny Las". Tego samego roku, nad rzeką Nidą, obserwowane były bobry, które przywędrowały tu migrując wzdłuż Wisły.

W chwili obecnej populacja bobra na terenie województwa kieleckiego osiągnęła już liczbę ok. 100 osobników i stale się powiększa. Stanowiska tych zwierząt rozsiane są po całej Kielecczyźnie, z wyjątkiem - niestety - głównego kompleksu Puszczy Świętokrzyskiej. Obecnie główne zagrożenia bobrów to: techniczna działalność człowieka (np. regulacja rzek, betonowanie brzegów cieków wodnych itp.), wzrastająca urbanizacja wsi, zanieczyszczenie rzek i jezior, nadmierna penetracja ostoi bobrów, kłusownictwo oraz dziczytate, bezpańskie psy, polujące dla zaspokojenia głodu.

Paweł O. Sidło

AKADEMICKA LISTA DYSKUSYJNA

Szanowni Państwo!

Redakcja "Forum Akademickiego" uruchamia akademicką listę dyskusyjną. Mamy nadzieję, że będziemy dzięki niej mogli swobodnie wypowiadać się na różne tematy dotyczące stanu nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Na początek proponujemy kilka tematów:

- możliwości bardziej racjonalnego wykorzystania funduszy przeznaczonych na szkolnictwo wyższe i naukę,
- zmiany w ustawie o szkolnictwie wyższym oraz ustawie o tytule i stopniach naukowych,
- wyższe szkolnictwo zawodowe,
- odpłatność za studia, systemy stypendialne, kredyty edukacyjne,
- towarzystwa akademickie w Polsce; pozycja PAN i przyszłość Akademii.

Oczywiście możecie państwo proponować inne tematy dyskusji. Prosimy o zachęcenie naukowców z państwa środowiska (uczelnia, instytutu) do wypowiedzenia się na wszystkie ważne tematy dotyczące nauki i szkolnictwa wyższego. Aby zapisać się na listę, należy wysłać komendę: `subscribe forumak`.

Adres listy: `forumak@pentak.pol.lublin.pl`

Z uzanowaniem

Piotr Kieraciński

"Jesień z zarządzaniem"

Komitet Lokalny AIESEC - Szkoły Wyższe w Kielcach wraz z Komitetem Kongresowym z Warszawy zorganizowali w dniach 16-19 listopada br. seminarium poświęcone praktycznym umiejętnościom potrzebnym w biznesie. 200 studentów z 30 uczelni ekonomicznych całej Polski oraz 4 z Kanady, Litwy i Słowacji, przyjechało na czterodniowe seminarium do Sielpi.

AIESEC to największa międzynarodowa organizacja studencka, która ma swoje oddziały w 800 wyższych uczelniach w 85 krajach. W Polsce obejmuje ona 30 uczelni z wydziałami ekonomicznymi. Od 1994 roku AIESEC ma swój Komitet Lokalny także w Kielcach, który chce ułatwić znalezienie dobrych posad po zakończeniu studiów i w tym celu m.in. tworzy bazę komputerową danych oraz organizuje targi pracy.

Pod kierunkiem Narodowej Grupy Trenerów, uczestnicy spotkania w Sielpi ćwiczyli praktycznie swoje umiejętności teoretyczne w następujących tematach :

- Leadership - Jak być trenerem, przywódcą ludzi i doprowadzić zespół do sukcesów, a ludzi do samorealizacji.
- Team Building - jak stworzyć zgraną grupę, której praca da największe efekty.
- Zarządzanie Projektem - Jak zrobić projekt?
- Marketing towarów rynkowych i negocjowanie kontraktów.

Tradycją spotkań studentów z AIESEC-u są dyskusje przy "okrągłym stole". W Sielpi dyskutowano o odpowiedzialności społecznej w sektorze biznesu, o problemach porozumienia między ludźmi różnych kultur. Ciekawe pytanie zadał Mark Pocobelli z Kanady - "co właściwie na co dzień robią studenci w Polsce, aby zrozumieć inne nacje? Głównie uczą się języków - przykładem jest oczywiście angielski, którym uczestnicy dyskusji posługiwali się bez problemu. Poza tym śledzą bieżące informacje i poznają ludzi z innych krajów dzięki praktykom AIESEC. Jednym z punktów dyskusji przy "okrągłym stole" była kwestia zderzenia pojęć *efektywność* i *efektowność* działań organizacji AIESEC. Zajmowano się również odwieczną rolą informacji w życiu człowieka (power of information) oraz jej wpływem na kreowanie charakteru człowieka. Plenarne Posiedzenie poświęcono tematowi: zarządzanie czasem.

AIESEC ma wielu sojuszników: RMF-FM, Exbud, FLT "Iskra", ODŻ Stąporków, Pepsi, Kielczanka, Browar Kielce, WSP "Społem", Bank Świętokrzyski, OSM Końskie, ALPINEX, Exbud-Hurtownie, Exbud-Poligrafia, Rynkowa Agencja Świętokrzyska, którzy sponsorowali seminarium w Sielpi. Szefów tych firm zaproszono na specjalną panelową dyskusję, w której zastanawiano się, jak kształcić studentów, by byli bardziej użyteczni w biznesie.

W drugim dniu seminarium, tj. 17 listopada obchodzono pierwsze urodziny kieleckiego AIESEC-u i, jak przystało na taką uroczystość, odbył się oficjalny obiad, na którym byli przedstawiciele z Uczelni i sponsorujących firm. Na deser podano czteropiętrowy tort o wadze 25 kg, który pokrojono na 300 kawałków.

Brać studencka w Sielpi przepracowała 1200 godzin, wypila 1600 litrów napojów i zużyła 640 metrów bieżących papieru oraz przepracowała 99 tysięcy minut.

Przyszli liderzy i menedżerowie wydali także swoją gazetę upamiętniającą wrażenia z seminarium pt. "Głos Molocha" organ niecodzienny, wydanie wieczorne.

Młodzi ludzie z organizacji AIESEC spotykają się jeszcze wiele razy, ale najważniejszym wydarzeniem, jakie ich czeka w najbliższym czasie, będzie Światowy Kongres AIESEC, który odbędzie się w Warszawie.

Krystyna Solakiewicz

Nowe władze Związku Nauczycielstwa Polskiego Politechniki Świętokrzyskiej

6 listopada br. ukonstytuował się nowy Zarząd Związku Nauczycielstwa Polskiego na PŚk.

Prezes ZNP - dr inż. Henryk Sońta
 I v-ce prezes - dr inż. Paweł Lubecki
 II v-ce prezes - mgr Marek Pisarek
 Sekretarz - Joanna Krężelewska

Członkowie:

mgr Maria Cygan
 mgr Halina Drozd
 Barbara Florkiewicz
 Waldemar Głuch
 dr inż. Andrzej Jeżowski
 Jan Ordynski
 dr inż. Zdzisława Owsiak

LASERY ZDOBYWAJĄ MEDYCYNĘ

Założenia teorii promieniowania laserowego zostały opracowane już przez Alberta Einsteina. Jednak pierwszy laser skonstruowano dopiero w 1960 roku. Obecnie przyrządy te wyszły już poza laboratoria badawcze i wkroczyły do życia niemalże codziennego, począwszy od drukarek laserowych, kserokopiarek, pracowni biologiczno-chemicznych, przemysłu, na dyskach kompaktowych kończąc. Skonstruowanie i rozpowszechnienie laserów otworzyło również nowe możliwości przed medycyną.

Zamiast skalpela

Lekarze i naukowcy z Kliniki Chirurgii Ogólnej i Chorób Wątroby Instytutu Chirurgii Akademii Medycznej w Warszawie podjęli próbę oceny przydatności lasera typu Nd:YAG oraz jego skuteczności w resekcji chorobowo zmienionych fragmentów tkanki wątrobowej.

Rozległa resekcja tkanki wątrobowej jest trudnym zabiegiem operacyjnym, cechującym się dużą liczbą powikłań i wysoką - niestety - śmiertelnością, ocenianą nawet na 20%. Podstawowym czynnikiem decydującym o wynikach operacji jest ilość utraconej przez pacjenta w czasie zabiegu krwi. W tradycyjnych metodach stosowanych przy resekcji tkanki wątrobowej utrata krwi - pomimo uprzedniego wyizolowania i podwiązania głównych naczyń krwionośnych w wiązadło wątrobowym - jest bardzo duża.

W eksperymentalnych zabiegach resekcji wątroby przeprowadzonych na zwierzętach chirurdzy z warszawskiej Akademii Medycznej zamiast skalpela zastosowali światło lasera Nd:YAG.

Okazało się, że przy użyciu lasera tkanka jest jakby punktowo przepalana i odparowywana. Nie pozostawia to uszkodzonych fragmentów w obszarze cięcia.

Promieniowanie laserowe powoduje przewanie tkanki i powstanie - w wyniku koagulacji - mikroskrzepów, które znacznie ograniczają krwawienie. Wniosek z przeprowadzonych eksperymentów jest jednoznaczny: laser umożliwia skuteczne i w miarę bezkrwawe przeprowadzenie zabiegu resekcji uszkodzonych części wątroby.

Terapia nowotworów

Laserową terapię chorób nowotworowych można w sposób skrótowy opisać następująco: do narządu zajętego przez komórki guza wprowadza się związki chemiczne wrażliwe na działanie promieniowania elektromagnetycznego o określonej długości fali (są to tak zwane fotouczulacze). Następnie naświetla się ten obszar promieniami laserowymi o tej właśnie odpowiedniej długości fali. W wyniku tych reakcji fotouczulacze przekształcają się w inne związki chemiczne - takie, które selektywnie niszczą komórki rakowe, nie niszcząc otaczających zdrowych tkanek. Metoda ta jest z powodzeniem stosowana przez profesora Dietera Jochama w Klinice Uniwersyteckiej w Monachium w leczeniu raka pęcherza moczowego. O perspektywach rozwoju tej metody świadczą dwa fakty: prof. D. Jocham uzyskał skuteczność wyleczenia nowotworów pęcherza moczowego na poziomie ponad osiemdziesiąt procent! Fakt drugi - w 1990 roku metodę tę wdrożono w 400 ośrodkach leczniczych w USA, gdzie planuje się wyleczenie około 1,4 mln osób do roku 1996.

Okulistyka

Jednym z zabiegów wykonywanych przy użyciu lasera jest zabieg przyklejania siatkówki. Stosuje się tutaj laser emitujący barwę czerwoną, która nie jest

pochłaniana przez soczewkę i płyn wewnątrzgałkowy, lecz przez siatkówkę i tkanki położone za nią. Wywołuje to lokalny stan zapalny, tutaj korzystny, ponieważ prowadzi do przyklejenia siatkówki.

Jaskra - jedna z nieuleczalnych, prowadzących do ślepoty chorób - spowodowana jest wzrostem ciśnienia płynu wewnątrz gałki ocznej. Zabieg irydotomii jest możliwy do wykonania tylko laserem: polega on na "wypaleniu" kanalików o mikroskopijnych rozmiarach w tęczęwce oka, stwarzających ujście dla nadmiernie nagromadzonego płynu, co z kolei zmniejsza nadciśnienie w gałce ocznej. Zabieg ten, niestety, nie jest w stanie przywrócić już utraconej zdolności widzenia, ale zapobiega dalszej utracie wzroku.

Lasery znalazły również zastosowanie w leczeniu krwawiących wrzodów trawiennych, krwawieniach ginekologicznych, w zabiegach tzw. plastyki jajowodów, w usuwaniu kamieni moczowych, w chirurgii serca i naczyń krwionośnych.

Warto też dodać, że użycie lasera skraca czas leczenia i pobytu pacjenta w szpitalu, co znacznie obniża koszty terapii. Jest to tym bardziej interesujące, gdyż w niedługim czasie musimy zreformować i poprawić sytuację w naszej służbie zdrowia. Fakt, że mamy polskie lasery, do tego bardzo dobrej jakości, konstruowane i opracowywane m.in. w Instytucie Elektroniki Kwantowej Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, pozwala wierzyć, że z laserowych możliwości skorzystają polscy pacjenci i krajowa służba zdrowia.

Anna Bilska

(*"Nauka i przyszłość"* nr 7/95)

SYMPOZJUM METROLOGÓW

Szóste międzynarodowe sympozjum Dunajsko-Adriatyckiej Organizacji Automatyki i Metrologii zorganizowano pod koniec października w Politechnice Krakowskiej. Jednym ze współorganizatorów sesji była Politechnika Świętokrzyska.

Przewodniczącym Narodowego Komitetu Dunajsko-Adriatyckiej Organizacji Automatyki i Metrologii jest wykładowca PŚk **prof. dr hab. inż. Stanisław Adamczak**.

W sympozjum udział wzięło 200 przedstawicieli z około 20 krajów. Obrady dotyczyły m.in. nowoczesnych technologii, komputeryzacji, robotyzacji i automatyzacji systemów wytwarzania oraz systemów zapewnienia jakości.

(sol)

Jedną z najwybitniejszych kobiet, jeśli nie najwybitniejszą, w historii Ameryki Łacińskiej była Maria Eva Duarte de Peron, znana jako "Evita".

Eva Peron była drugą żoną Juana Domingo Perona, prezydenta Argentyny w latach 1946-1952 i 1973-1974. Jej postać do dziś wzbudza wiele kontrowersji, nie ulega jednak wątpliwości, iż jej droga życiowa jest fenomenem chyba nie tylko w skali Ameryki Łacińskiej. Warto więc chyba przybliżyć ją czytelnikowi.

Evita urodziła się 7 maja 1919 r. w Los Toldos koło Buenos Aires jako nieślubne dziecko biednego rolnika i miejscowej dziewczyny. W dzieciństwie zaznała wielkiej biedy, żyjąc w ciągłym poniżeniu, traktowana jako bękart. Gdy miała 7 lat, zmarł jej ojciec - jego rodzina nie dopuściła matki Evity do udziału w pogrzebie.

Dom Ewy sąsiadował z hacjendą bogatego właściciela ziemskiego, co pobudzało dziewczynę do marzeń o bogactwie i sławie. Mając 15 lat, poznała piosenkarza i gitarzystę Augustina Magaliego, z którym wyjechała do stolicy, by zostać aktorką. I rzeczywiście, w 1935 r. rozpoczęła karierę teatralną; z czasem zaczęła pracować w radiu i telewizji. Powszechnie twierdzi się, iż w swej karierze (którą Encyklopedia Britannica określiła jako "undistinguished") wykorzystwała swe kobiece wdzięki. Piękna Eva w czasie, przy pomocy swego szwagra, nawiązała kontakty z wysokiej

Evita

Zawsze w modzie

rangi oficerami armii argentyńskiej. Jednym z nich był ambitny minister pracy, pułkownik Juan Peron. Eva poznała go w 1943 r. dzięki przypadkowi - w związku z trzęsieniem ziemi. Peron zwrócił się do Argetyńczyków - przez radio "Seniorita", w którym pracowała - z prośbą o pomoc dla ofiar klęski żywiołowej.

Ślub wzięli 22 października 1945 r. Peron był wdowcem, dwukrotnie starszym od swej małżonki. W roku ślubu z Peronem, po jego uwięzieniu, Ewicie udało się zorganizować marsz "los descamisados" (ludzi bez koszul), czyli proletariackiej biedoty Buenos Aires, która to manifestacja przerodziła się w strajk doprowadzający do uwolnienia Perona. Eva pomogła mężowi w jego kampanii prezydeckiej, w wyniku której Peron został prezydentem Republiki.

Dynamiczna Evita, bo tak ją zaczęto nazywać, staje się nadzieją biednych, bezrobotnych mieszkańców Argentyny. Peron daje jej podrzędne stanowisko w Ministerstwie Zdrowia i Pracy. Do końca życia Evita nie będzie już sprawować żadnej rządowej posady. Jednak jej wpływ na męża, uwielbienie przez niższe klasy społeczne i szerokie wpływy jakie zdobyła, sprawiają, iż staje się drugą osobą w państwie.

Ze swego biura rozpoczyna dzieło, którego założenia, cele i przyczyny zawarła w wydanej w 1951 r. książce "La Razon de mi vida" ("Racja mojego życia"): "Nie mogłam zrozumieć, dlaczego chciwość nielicznych musi być powodem nędzy tak wielu ludzi".

Evita doprowadziła do likwidacji tradycjonalistycznego Towarzystwa Dobroczynności, kierowanego przez tradycyjne elity nienawidzące żony prezydenta. W jego miejsce powołała własną fundację, wspieraną "dobrowolnie" przez peronistowskie (innych nie było) związki zawodowe, posłusznych przedsiębiorców, oraz m.in. odpisy od loterii. Z tych pieniędzy powstawały w Argentynie setki szpitali, szkół, sierocińców, domów starców. Evita szkolila pielęgniarki, a nawet sama rozdawała pieniądze, żywność i lekarstwa ubogim. Jej wielkie wpływy i ogromna popularność były też wynikiem umiejętnego wykorzystywania środków masowego przekazu. Pomoc

społeczna państwa i związki zawodowe znalazły się pod pełną kontrolą rządu, a w dużej części pod pieczęją jej samej.

O swej działalności pisała: "Wiem, że moja praca to jak kropla miłości wpadająca do ogromnego oceanu, którym jest świat pełen nienawiści i walki". W 1947 r. Evita dokonała rzeczy niezwykle ważnej - doprowadziła do przyznania praw wyborczych kobietom. W dwa lata później założyła peronistowską Partię Feministek. W 1951 r. pomogła mężowi w jego reelekcji na urząd prezydenta. Nie udało jej się jednak uzyskać tego, o czym od dawna marzyła - wojskowi oficerowie zablokowali jej kandydaturę na urząd wiceprezydenta Republiki. W tymże roku rozeszły się pogłoski o tym, że jest chora na raka - zaczęto odprawiać msze w jej intencji, ofiarowano krew. W listopadzie 1951 r. Eva przeszła operację, 4 czerwca 1952 r. ostatni raz pokazała się publicznie podczas ceremonii inauguracji drugiej prezydentury jej męża. Zmarła 26 lipca 1952 r. w Buenos Aires o godz. 8.25, w wieku zaledwie 33 lat.

W "La Razon de mi vida" pisała: "Być może kiedyś, kiedy odejdę, ktoś powie o mnie to, co tak wiele dzieci ma zwyczaj mówić, gdy ich matki odchodzą na zawsze - dopiero teraz zdajemy sobie sprawę, jak bardzo nas kochała".

Na wieść o jej śmierci życie zamarło w Argentynie - tłumy wyległy na ulice - dwa tysiące ludzi odniosło w tłoku obrażenia, trzy osoby stratowano. Pogrzeb Evity stał się wielką mani-

festacją, w czasie której ciało przewieziono w trumnie złożonej na lawecie działa. Jej zabalsamowane zwłoki spoczęły w wielkim grobowcu.

Zwolennicy Evity próbowali bezskutecznie dążyć do kanonizowania jej - hierarchii kościelnej natomiast nie podobały się świętokradcze z jej punktu widzenia eulogie Evity, stylizowane na modlitwę Zdrowaś Mario ("Santa Evita") propagowane po jej śmierci.

Odejście Evity stało się początkiem końca Perona, którego kilka lat później obaliła marynarka wojenna. Wrogowie pani Peron ukradli trumnę z jej zwłokami i przez 16 lat trzymali w ukryciu we Włoszech. Dopiero w 1971 r. junta rządząca Argentyną oddała jej szczątki przebywającemu na wygnaniu w Madrycie Peronowi. Po śmierci Perona w 1974 r., trzecia żona dyktatora - Isabel kazała sprowadzić zwłoki do Argentyny i umieścić je w krypcie pałacu prezydenckiego obok grobu małżonka. Dwa lata później nowa junta wojskowa usunęła stamtąd jej szczątki - spoczęły one ostatecznie w krypcie rodziny Duarte na cmentarzu Recoleta.

Evita Peron stała się symbolem - matką narodu argentyńskiego, a właściwie Marią Magdaleną Argentyny (według określenia K.T. Toeplitza).

Jej postać mitologizowano - zapomniano o jej wybujałej ambicji i arogancji, o bezkompromisowych atakach na wszystkich przeciwników reżimu jej męża, o finansowej nieodpowiedzialności i fanatyzmie. Do dziś w niektórych domach argentyńskich wiszą jej portrety. Evita stała się też natchnieniem dla pisarzy i kompozytorów. O jej życiu nakręcono w 1981 r. film biograficzny na podstawie książek Johna Barne'a i Nicholasa Frasera (w roli głównej Faye Dunaway), a od lat w Stanach Zjednoczonych i w Anglii robi furorę musical Andrew Lloyda Webera (muzyka) i Toma Rice'a pt. "Evita". W Polsce sztukę tę wystawił Teatr Rozrywki z Chorzowa w reżyserii Marcela Kochańczyka, ze wspaniałą kreacją Marii Meyer w roli tytułowej.

Jan S. Ciechanowski
("Point of View" nr 31 1995 r.)

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej DAAD (ze środków Republiki Federalnej Niemiec) oferuje dla polskich studentów m.in. stypendia roczne dla studentów nauk ekonomicznych i społecznych na niemieckich uniwersytetach. Ubiegać się o to stypendium mogą studenci II i III roku, którzy osiągnęli dobre wyniki w nauce oraz posiadają dobrą znajomość języka niemieckiego. W tym roku dwie studentki III roku PŚk, kierunku Zarządzanie i Marketing (studia wieczorowe) Krystyna Włodarczyk i Ewa Grzegorzczak przebywają na rocznym stypendium w Osnabrueck. Na łamach "Indeksu" będą się z nami dzielić swoimi wrażeniami z Niemiec, które otrzymujemy poprzez pocztę elektroniczną.

LISTY Z OSNABRUECK

10 listopada 1995 r.

Bardzo, bardzo gorąco pozdrawiamy z przepięknego Osnabrueck. Nasz pobyt w Niemczech jest najpiękniejszą rzeczą, jaka nam się w życiu przytrafiła.

Chciałybyśmy przekazać kilka informacji o Osnabrueck.

Osnabrueck jest trzecim co do wielkości miastem w Niedersachsen. Miasto jest położone między górami i dolinami w Teutoburskich lasach. Można tu obejrzeć zabytki z XII i XIII w., np. Katedrę Romańską, Trójkątny Rynek z Późnogotyckim Ratuszem, Kościół Mariacki z przełomu XIII i XIV wieku, wiele zabytkowych domów otaczających rynek. Na Osnabrueckich zabytkach można oglądać ślady wojny. Między Ratuszem i Wieżą Hegera można zobaczyć starą, klasyczną bramę będącą pozostałością murów otaczających wcześniej Osnabrueck. Oprócz starego miasta powstało również nowe, nowoczesne centrum uwidoczniające przemysłową architekturę. Znajduje się tu wiele galerii, kin, teatrów. Osnabrueck liczy 163 tys. mieszkańców, ale całe życie koncentruje się w centrum, które wbrew pozorom nie jest zbyt duże porównując z liczbą mieszkańców. Osnabrueck to również miasto studenckie. Oprócz Uniwersytetu znajduje się tu również wiele fachowych szkół wyższych, w których nauka trwa trzy lata. Główna siedziba Uniwersytetu mieści się we wspaniałym, zabytkowym pałacu. Poza tym do Uniwersytetu należy wiele budynków, w których odbywają się zajęcia na poszczególnych wydziałach. Nasz budynek znajduje się niedaleko głównej siedziby Uniwersytetu. Zajęcia odbywają się w olbrzymich salach wykładowych, wyposażonych w odpowiedni sprzęt. Poza tym znajduje się tutaj biblioteka ekonomiczna, świetnie wyposażone laboratorium komputerowe, które czynne jest od rana do wieczora. Zajęcia prowadzone są bardzo interesująco. Szczególnie bardzo chętnie chodzimy na Interkultureles Management. Profesor jest świetnie przygotowany do zajęć, mówi bardzo przystępnym językiem, a poza tym urozmaica wykłady interesującymi i nawiązującymi do tematu obratkami.

Na dużą uwagę zasługuje zagraniczne biuro akademickie, które jest ciągle do naszej dyspozycji. Na początku każdego miesiąca otrzymujemy plan kulturalny. Wśród różnych imprez zorganizowano również spotkanie z Prezydentem Uniwersytetu, na które miałyśmy przyjemność przygotować i przedstawić referat. Od czasu do czasu mamy organizowane na Uniwersytecie spotkania zagranicznych studentów. Jest to tzw. Stammtisch - serwują nam kawę, herbatę, czy inne napoje oraz coś na słodko. Studenci bardzo chętnie przychodzą na te spotkania. Dzielimy się na nich swoimi spostrzeżeniami, wspieramy na duchu, rozwiązujemy problemy. Jednak największą atrakcją

jest stołówka studencka bardzo sprawnie prosperująca. Może jednorazowo pomieścić ok. 800 osób. Jedzenie jest bardzo urozmaicone, pyszne, a co najważniejsze tanie.

Przy Uniwersytecie znajduje się również centrum sportowe. Można tu uprawiać prawie każdą dziedzinę sportu począwszy od piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, poprzez karate, judo, kung-fu, a skończywszy na tańcu czy jeździe konnej.

Tutaj wszystko zorganizowane jest z myślą o studentach. Mamy bezpłatną komunikację miejską oraz wiele innych udogodnień.

Akademiki rozrzucone są po całym mieście. My miałyśmy to szczęście, że przyznano nam akademik położony w samym sercu Osnabrueck. Naszymi współlokatorami są bardzo sympatyczni ludzie.

13 listopada 1995 r.

W sobotę, 11 listopada, byłyśmy na wycieczce w Bremen. Impreza bardzo się udała, "zabawa na 102", miasto po prostu jak z bajki, a do serca przypadło nam szczególnie stare miasto. Miałyśmy bardzo miłą panią przewodnik, która pokazała nam wszystkie osobliwości, ciekawostki, zakamarki starówki. Coś, co nam się bardzo spodobało, to dziesięć melodii wygrywanych na trzydziestu dzwonek. Odbywa się to po trzy razy dziennie o stałych porach dnia i zawsze przyciąga wielu turystów. Z miastem tym związana jest bardzo znana legenda o "muzykantach bremeńskich". Można się z nią zapoznać czytając bajki braci Grimm. Godne uwagi jest również "Ubersee Museum" ze stuletnią tradycją. Mówi się, że świat okrążyć można w ciągu 80 dni, natomiast to muzeum daje możliwość zapoznania się z najciekawszymi zakątkami Ziemi w czasie kilku godzin.

Następna wycieczka zaplanowana jest na początek grudnia do Hammel.

Mamy nadzieję, że wrócimy tak samo zadowolone jak z wycieczki sobotniej.

Przesyłamy gorące pozdrowienia dla pana Profesora Andrzeja Szplita, koleżanek i kolegów.

Krystyna Grzegorzczak i Ewa Włodarczyk

MAGISTER CZY DOKTOR ?

Z epoki średniowiecza pochodzą współczesne stopnie i tytuły naukowe. Dążący do niezależności od kościoła uczeni paryscy za wzór dla swej organizacji przyjęli cechy rzemieślnicze. W ślad za tym profesorowie przyjmowali studentów na naukę, jak mistrz rzemieślniczy przyjmował terminatorów. Po 3-4 latach profesor wyzwał swoich uczniów, nadając im tytuł bakałarzy. Po kilku dalszych latach studiów bakałarz stawał się pełnoprawnym mistrzem, czyli magistrem. Samo nadanie tytułu magistra, nazywane "inceptio" miało bardzo uroczystą oprawę. Kandydat do tytułu musiał bowiem wprawdzie udowodnić swą biegłość w naukach, których tajniki zgłębiał z wielkim mozolem przez długie lata. W tym celu przygotowywał swój pierwszy, samodzielny wykład i wygłaszał go publicznie, w obecności swego profesora. O ile poziom tego wystąpienia był zadowalający, promujący profesor publicznie obdarzał swego wychowanka gratulacyjno-pozegnalnym pocałunkiem i błogosławieństwem na dalszą, samodzielną pracę. Wypromowany magister, w dowód wdzięczności, zapraszał swego profesora najpierw do łaźni miejskiej, a następnie na ucztę. Następnego dnia zaś mógł już rozpocząć samodzielne wykłady.

Rangę "inceptio" podnosiła zasada, przyjęta pod koniec XII wieku przez profesorów paryskich, zgodnie z którą nikt nie mógł należeć do ich cechu (a tym samym publicznie nauczać), kto jej nie przeszedł.

Inaczej sprawa tytułów naukowych przedstawiała się w Bolonii. Odnosi się to zwłaszcza do studentów prawa rzymskiego.

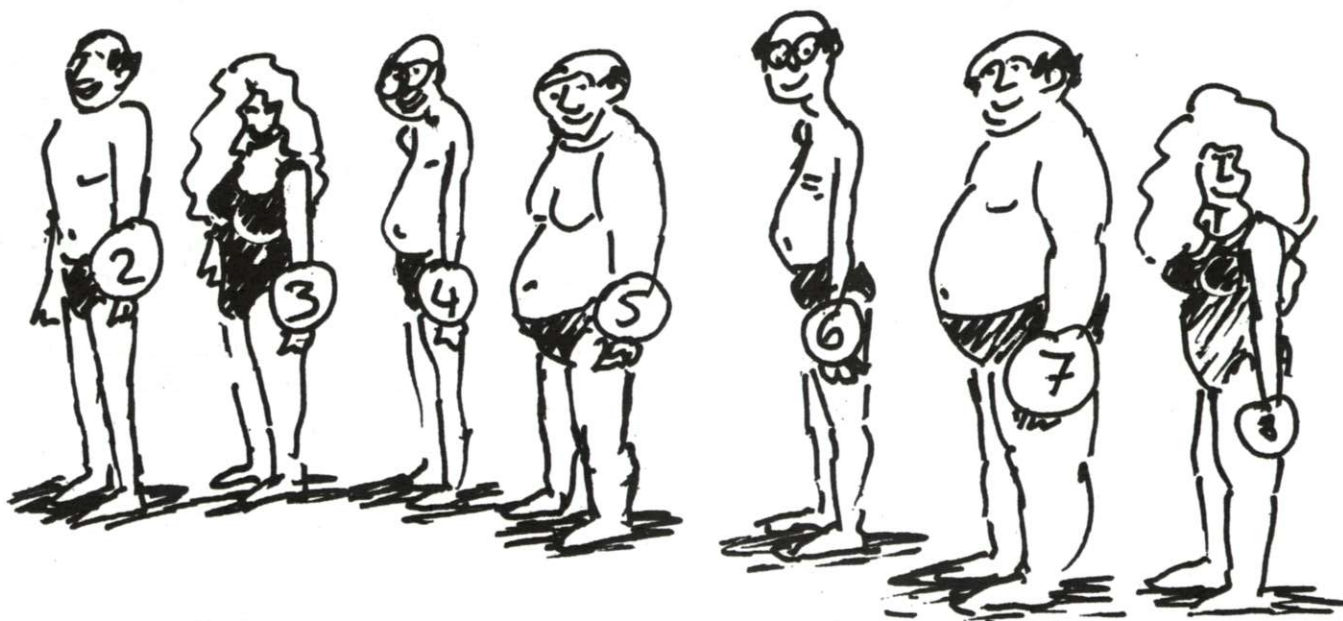
Absolwenci tego kierunku studiów, jako jedyni otrzymywali tytuł doktora. Przedtem jednak musieli zdać dwa egzaminy: prywatny i publiczny. Egzamin prywatny miał charakter ściśle naukowy. Był egzaminem trudnym, gdyż zdający musiał wykazać się wiedzą z całego okresu studiów.

Pomyślny wynik tego egzaminu upoważniał kandydata do używania tytułu licencjata. Był to jeden z niższych tytułów akademickich, a przy tym dla większości absolwentów prawa rzymskiego tytuł przejściowy. Drugi egzamin publiczny, miał mniej formalny charakter, przebiegał też w bardziej uroczystej atmosferze. Zgodnie z tradycją mogli w nim brać udział wszyscy chętni, w tym także studenci wyższych lat. Każdy z nich mógł zadawać kandydatowi mniej lub bardziej naukowe pytania. Często były one tak podchwytliwe, że zdający, nie umiając udzielić na nie prawidłowej odpowiedzi, kompromitował się na oczach całego uniwersytetu.

Podobnie jak w Paryżu, również w Bolonii egzamin publiczny kończył się pierwszym samodzielnym wykładem doktoranta, po którym archidiakon uroczysto ogłaszał, że kandydat ma prawo nauczania we wszystkich uniwersytetach świata. Nowy doktor odbierał od swego promotora insygnia doktorskiej godności: pierścień, rękawice, księgę, biret oraz pocałunek - symbol braterskiej godności.

Wybór z "Panoramy AWF-u" - pisma AWF Gdańsk nr 8/11 1995 r.

MISS & MISTER OF POLYTECHNIC SCHOOL

Redaguje zespół: Krzysztof Grysa, Krystyna Solakiewicz, Danuta Sikora, Elżbieta Wikło

Łamanie komputerowe: Irena Przeorska-Imiotek

Skanowanie zdjęć: Tadeusz Uberman

Adres redakcji: POLITECHNIKA ŚWIĘTOKRZYSKA (bud. A, pok. 107, tel. 24-549) 25-314 KIELCE Al. Tysiąclecia P.P.7

Druk: Samodzielna Sekcja Poligrafii Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce ul. Studencka, tel 24-670

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w dostarczonych materiałach